

Til lovforslag nr. L 88. Betænkning afgivet af Skatteudvalget den 8. december 1999

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af ligningsloven, pensionsbeskatningsloven og skattekontrolloven

(Skattefrihed for uddannelsesydelser betalt af arbejdsgivere m.v., ændret beskatning af fratrædelsesgodtgørelser og jubilæumsgratualer, ændrede satser og regler for skattefrie rejsegodtgørelser samt skattefritagelse for sparet hjemmeforbrug til kost i forbindelse med tjenesterejser m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til skatteministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Byggeriets Arbejdsgivere,
Danhaus Production,
Dansk Industri,
Dansk Musiker Forbund,
Den Kristelige Fagbevægelse,
Erhvervenes Skattesekretariat,
Finansforbundet,
Finanssektorens Arbejdsgiverforening,
Foreningen af Statsautoriserede Revisorer,
Fællesklubben Alpha Diesel,
Horten & Partnere for Fagforbundet Samar-
bejdende Merkonomer,
Ingeniørforbundet i Danmark,
Ledernes Hovedorganisation,
MAN B&W Diesel A/S,
PBS Multidata A/S,
Restaurationsbranchens Forbund,
Rejsearbejdere for Retfærdig Skattelovgiv-
ning og
Øllergaard, Yvonne, Farum.

Der er af skatteministeren og af et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Centrum-Demokra-

ternes, Det Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af skatteministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (Venstres, Det Konservative Folkepartis, Dansk Folkepartis og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af skatteministeren stillede ændringsforslag under nr. 7, 8, 9, 10, 13, 17 og 18 og de af et mindretal stillede ændringsforslag.

Hvis de af et mindretal stillede ændringsforslag forkastes ved 2. behandling, vil mindretallet stemme hverken for eller imod lovforslaget ved 3. behandling. Hvis de af et mindretal stillede ændringsforslag under nr. 4 og 12 forkastes ved 2. behandling, vil mindretallet stemme for de af skatteministeren under nr. 3, 11, 14, 15 og 16 stillede ændringsforslag.

Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti støtter ændringsforslaget fra Kristeligt Folkeparti om opdeling af lovforslaget.

Mindretallet finder, at det er en uskik at samle vidt forskellige emner i ét lovforslag, som det er sket med L 88.

Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Kristeligt Folkeparti finder ikke, at der er nogen sammenhæng mellem de enkelte dele af lovforslaget, og derfor finder mindretal-

Bet. o. lovf. vedr. ligningsloven m.v.

let, at det ville have været mest overskueligt og dermed bedst for retssikkerheden at opdele lovforslaget i 2. Mindretallet er modstander af denne form for »bunkebryllupper«, hvor alt muligt skal behandles sammen og det dermed ved stemmeafgivningen ikke bliver muligt at give sin holdning til de enkelte dele af lovforslaget til kende.

Såfremt opdelingen finder sted, vil mindretallet støtte det første lovforslag (A), idet mindretallet finder, at det er en tiltrængt forbedring for virksomhedernes mulighed for at støtte uddannelse til deres ansatte. Ligeledes vil de ændrede regler for rejsegodtgørelser m.v. stoppe meget overflødigt bureaukrati og sikre danske arbejdere bedre vilkår.

Under forudsætning af at ændringsforslaget om deling af lovforslaget fra Kristeligt Folkeparti vedtages, vil mindretallet også støtte det andet lovforslag (B) med det af Kristeligt Folkeparti stillede ændringsforslag (nr. 12). Mindretallet finder det rigtigst at beskatte de såkaldte gyldne håndtryk på lige vilkår med anden indkomst, men mindretallet er meget optaget af, at vilkårene for almindelige fratrædelsesgodtgørelser, erstatninger for uberettiget afskedigelse og overenskomstmæssigt bestemte godtgørelser ikke beskattes hårdere, da disse beløb skal bruges i en overgangsordning, indtil man igen modtager almindelig lønindkomst.

Såfremt ændringsforslag nr. 4 og 12 ikke vedtages, vil loven medføre en stærk stigning i beskatningen af en svag gruppe i samfundet. Det vil give problemer i en lang række afskedigelsesager, som vil resultere i markant lavere udbetaling til den afskedigede.

Såfremt de af mindretallet stillede ændringsforslag ikke vedtages, vil Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Kristeligt Folkeparti undlade at stemme ved 3. behandling, idet lovforslaget så stadig vil bestå af klart modsatte dele, hvor en del vil forringe vilkårene for en svag gruppe i samfundet – forringelser, som mindretallet ikke ønsker at støtte.

Et flertal inden for mindretallet (Venstres og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget) skal ikke lægge skjul på, at disse partier anser denne forringelse for en lang række af almindelige lønmodtagere for at være et forligsbrud. Regeringen har valgt at bryde det forlig omkring beskatning af fratrædelsesgodtgørelser, erstatninger for uberettiget afskedigelse og over-

enskomstmæssigt bestemte godtgørelser, som blev indgået under den foregående skatteminister. Venstre og Det Konservative Folkeparti finder, at det er beskæmmende for samarbejdet i Folketinget, at forlig brydes på denne måde.

Et andet mindretal (Frihed 2000's medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af skatteministeren stillede ændringsforslag under nr. 7, 8, 9, 10, 13, 17 og 18 og de af et mindretal stillede ændringsforslag. Hvis de af et mindretal under nr. 4 og 12 stillede ændringsforslag forkastes ved 2. behandling, vil mindretallet stemme for de af skatteministeren under nr. 3, 11, 14, 15 og 16 stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (KRF), tiltrådt af et *mindretal* (V, KF, DF og FRI):

a

Ændringsforslag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af ligningsloven, pensionsbeskatningsloven og skattekontrolløven. (Skattefrihed for uddannelsesydelser betalt af arbejdsgivere m.v., ændrede satser og regler for skattefrie rejsegodtgørelser samt skattefritagelse for sparet hjemmeforbrug til kost i forbindelse med tjenesterejser m.v.)« omfattende § 1, indledningen, nr. 1, 4-10, 12 og 13, § 2, § 3, indledningen, nr. 1 og 2, § 4 og § 5, stk. 1, 2, 4 og 5.

B. »Forslag til lov om ændring af ligningsloven og skattekontrolløven. (Ændret beskatning af fratrædelsesgodtgørelser og jubilæumsgratualer m.v.)« omfattende § 1, indledningen, nr. 2, 3 og 11, § 3, indledningen, nr. 3-5, og § 5, stk. 1 og 3.

b

Ændringsforslag til det udelte lovforslag

Til § 1

Af *skatteministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, SF, CD, RV og EL):

2) Den under nr. 1 foreslåede affattelse af § 7 K, stk. 2, 1. pkt., affattes således:

»Ved befordring i egen bil eller motorcykel beregnes beløbet for sædvanlige udgifter til rejse

på grundlag af satsen, som Ligningsrådet fastsætter efter § 9 C, stk. 1, i stedet for de faktiske udgifter.«

3) Nr. 3 affattes således:

»3. Efter § 7 T indsættes:

»§ 7 U. Gaver, godtgørelser og gratialer fra den skattepligtiges arbejdsgiver, der ydes i forbindelse med en medarbejders fratræden af stilling eller i forbindelse med arbejdsgiverens eller medarbejderens jubilæum, medregnes til den skattepligtige indkomst med det beløb, hvormed de samlede erhvervelser i løbet af indkomståret overstiger 8.000 kr., jf. dog stk. 2-4 og § 31. Det er en forudsætning for skattefriheden, at den skattepligtige person, der modtager gaven, godtgørelsen eller gratialet, er ansat som lønmodtager i den virksomhed, der foretager udbetalingen. Reglen i 1. pkt. gælder ikke, i det omfang beløbet træder i stedet for, hvad modtageren ville have oppebåret i indtægt af stillingen for tiden efter fratrædelsen og indtil det tidspunkt, til hvilket modtageren kunne være opsagt i henhold til sin kontrakt eller lovgivningens almindelige regler.

Stk. 2. For fratrædelsesgodtgørelser er det en betingelse for skattefriheden efter stk. 1, at

- 1) den skattepligtige person, der modtager godtgørelsen, fuldstændig ophører med at være ansat i den udbetalende virksomhed, og at
- 2) godtgørelsesbeløbet udbetales i tidsmæssig tilknytning til fratrædelsen.

Stk. 3. For gaver og gratialer, der udbetales i anledning af en medarbejders jubilæum i virksomheden, er det en betingelse for skattefriheden efter stk. 1, at ansættelsen har bestået i 25, 35 eller et større antal år deleligt med 5.

Stk. 4. For gaver og gratialer, der ydes i forbindelse med en virksomheds jubilæum, er det en betingelse for skattefriheden efter stk. 1, at

- 1) virksomheden har bestået i 25 år eller i et antal år, der er deleligt med 25, og at
- 2) virksomheden beløbsmæssigt udbetaler det samme jubilæumsgratiale til samtlige fuldtidsansatte medarbejdere og en forholds-mæssig andel heraf til deltidsansatte medarbejdere.«

Af et mindretal (KRF), tiltrådt af et mindretal (V, KF, DF og FRI):

4) I den under nr. 3 foreslåede § 7 S ændres i stk. 1, 2. pkt., »7.900 kr.« til: »11.200 kr.«

Af skatteministeren, tiltrådt af et flertal (S, SF, CD, RV og EL):

5) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 9, stk. 2, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Udgifter, der er fradragsberettiget efter stk. 1, § 9 B, stk. 3, og §§ 9 C og 9 D, i forbindelse med udførelse af indtægtsgivende arbejde i udlandet kan ikke fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for lønmodtagere, i det omfang de nævnte udgifter overstiger den udenlandske lønindkomst, der skal medregnes i den danske indkomstopgørelse.«

6) I den under nr. 4 foreslåede affattelse af § 9, stk. 4, ændres »stk. 5« til: »stk. 7«.

Af skatteministeren, tiltrådt af udvalget:

7) I den under nr. 5 foreslåede affattelse af § 9 A, stk. 2, nr. 1, ændres »307 kr. pr. døgn« til: »320 kr. pr. døgn«.

8) I den under nr. 5 foreslåede affattelse af § 9 A, stk. 2, nr. 4, ændres »91 kr. pr. døgn« til: »137 kr. pr. døgn«.

9) I den under nr. 5 foreslåede affattelse af § 9 A, stk. 2, nr. 4, indsættes efter »afskrivninger i den skattepligtige indkomst«: »på driftsmidler m.v., der anvendes i forbindelse med logiet«.

10) I den under nr. 5 foreslåede affattelse af § 9 A, stk. 7, indsættes efter »afskrivninger i den skattepligtige indkomst«: »på driftsmidler m.v., der anvendes i forbindelse med logiet«.

Af skatteministeren, tiltrådt af et flertal (S, SF, CD, RV og EL):

11) Nr. 11 udgår.

Af et mindretal (KRF), tiltrådt af et mindretal (V, KF, DF og FRI):

12) Den under nr. 11 foreslåede § 16 I affattes således:

»§ 16 I. Af den del af værdien af gaver og godtgørelser fra den skattepligtiges arbejdsgiver, der ydes i forbindelse med en medarbejders fratræden af stilling, som overstiger et grundbeløb på 11.200 kr., medregnes 85 pct. til den skat-

tepligtige indkomst. Beløb over et grundbeløb på 200.000 kr. medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Grundbeløbene reguleres efter personskattelovens § 20.«

Af *skatteministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

13) Det under nr. 12 foreslåede § 31, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Der kan for befordringen frem og tilbage mellem sædvanlig bopæl og uddannelsesstedet eller kursusstedet eller mellem arbejdsstedet og uddannelsesstedet eller kursusstedet i egen bil eller motorcykel ad den normale transportvej udbetales en befordringsgodtgørelse beregnet på grundlag af satsen, som Ligningsrådet fastsætter efter § 9 C, stk. 1. Tilsvarende gælder for befordringen mellem uddannelses- eller kursussteder eller inden for samme uddannelses- eller kursussted. Arbejdsgiveren m.v., jf. stk. 1, kan skattefrit dække de faktiske udgifter til anden befordring. Har den uddannelsessøgende eller kursisten adgang til en af arbejdsgiveren m.v., jf. stk. 1, betalt befordring med offentlige eller private transportmidler, medregnes udbetalt godtgørelse efter 1. og 2. pkt. til den skattepligtige indkomst for den del af strækningen, hvor der er adgang til fri befordring. Har den uddannelsessøgende eller kursisten modtaget befordringsgodtgørelse efter § 9 B for den samme strækning, medregnes udbetalt godtgørelse efter 1. og 2. pkt. til den skattepligtige indkomst. Har den uddannelsessøgende eller kursisten modtaget befordring i forbindelse med en uddannelse eller et kursus, kan der ikke senere overgås til godtgørelse efter 1. og 2. pkt. til befordring i forbindelse med samme uddannelse eller kursus.«

Af *skatteministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, SF, CD, RV og EL):

Til § 3

14) I nr. 3 ændres: »ligningslovens § 7 S« til: »ligningslovens § 7 U«.

15) Nr. 5 udgår.

Til § 5

16) Stk. 3 affattes således:

»Stk. 3. § 1, nr. 2 og 3, har virkning for udbetalinger, der sker den 1. januar 2000 eller senere.

§ 1, nr. 2, har dog ikke virkning for gaver og godtgørelser fra den skattepligtiges arbejdsgiver, der ydes i forbindelse med en medarbejders fratræden af stilling, såfremt aftalen om fratræden er indgået inden 1. januar 2000.«

Af *skatteministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

17) I stk. 4 indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»I perioden 1. april 1999 til 31. december 1999 er grundbeløbet i § 9 A, stk. 2, nr. 4, 91 kr. pr. døgn.«

18) Stk. 4, sidste pkt., udgår, og i stedet indsættes:

»3. pkt. finder dog ikke anvendelse, hvis de ansatte kan anvende ligningslovens § 9 G, ligningslovens § 33 C eller lov om særlige fradrag til sømænd. Godtgørelser, som vedrører perioden 1. april 1999 til 31. december 1999, og som er omfattet af dette stykke, dog ikke godtgørelser efter ligningslovens § 9, stk. 6, kan efterreguleres og udbetales skattefrit til og med 31. marts 2000. Disse udbetalinger skal indberettes særskilt til de statslige told- og skattemyndigheder senest den 1. juni 2000.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Det foreslås, at lovforslaget deles i to lovforslag, som herefter behandles hver for sig.

Dette indebærer, at lovforslag A vedrører skattefrihed for uddannelsesydelser betalt af arbejdsgivere m.v., ændrede satser og regler for skattefrie rejsegodtgørelser samt skattefritagelse for sparet hjemmeforbrug til kost i forbindelse med tjenesterejser m.v. Lovforslag B vedrører ændringerne om fratrædelsesgodtgørelse og jubilæumsgratialer.

Til nr. 2, 5, 6, 9, 10, 13 og 18

Administrative bemærkninger

Ændringsforslagene skønnes ikke at have væsentlige administrative konsekvenser for Told•Skat.

Provenumæssige konsekvenser

Ændringsforslagene har ingen provenumæssige konsekvenser.

Ad nr. 2

Ligningsrådet har på sit møde den 16. november 1999 tilkendegivet, at det finder det hensigtsmæssigt at ændre reglerne, for så vidt angår dækning af rejseudgifter mellem Danmark og studiestedet ved skattefrie studierejselegater.

Ligningsrådet fastsætter efter de gældende regler beløbet for sædvanlige udgifter til rejse mellem Danmark og studiestedet. Ligningsrådet finder det hensigtsmæssigt, at der kun gives skattefrihed for legater svarende til de dokumenterede, faktiske udgifter. Hvis der rejses i egen bil eller på motorcykel, skal der dog være skattefrihed for 1,39 kr. pr. km (1999-beløb), da de faktiske udgifter ved kørsel i egen bil ikke kan dokumenteres ved eksterne bilag. Beløbet på 1,39 kr. pr. km svarer til satsen for befordringsgodtgørelser til uddannelses- og kursussteder i den foreslåede § 31 i ligningsloven.

Det foreslås, at reglerne ændres i overensstemmelse med Ligningsrådets tilkendegivelse.

Ad nr. 5

De fleste lønmodtagere har større lønindtægter end fradragsberettigede udgifter ved arbejdet i udlandet. Der findes imidlertid enkelte erhvervsgrupper, hvis lønindkomst ved arbejdet i udlandet er så lille, at de vil kunne have større fradrag end indtægter. Dette overskydende fradrag vil kunne anvendes til fradrag i den danske lønindtægt.

Efter f.eks. et au pair-ophold i udlandet vil mange kunne have et sådant overskydende fradrag, hvorved dansk lønindkomst vil blive beskattet meget lempeligt.

Det foreslås derfor, at udgifter, der er fradragsberettigede efter § 9, stk. 1 (almindelige lønmodtagerfradrag, i det omfang de overstiger 4.300 kr. (2000-beløb)), § 9 B, stk. 3, §§ 9 C og 9 D (befordringsfradrag), i forbindelse med udførelse af indtægtsgivende arbejde i udlandet ikke kan fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for lønmodtagere, i det omfang de nævnte udgifter overstiger den udenlandske lønindkomst, der skal medregnes i den danske indkomstopgørelse.

Bestemmelsen er tidligere fremgået af Ligningsrådets årlige cirkulære om skattefrie godtgørelser til dækning af merudgifter ved rejse og befordring m.v. (senest Told•Skat cirkulære 1999-7, pkt. 6.3.).

Ad nr. 6

Der er tale om en teknisk ændring. Henvisningen bør være til den foreslåede § 9 A, stk. 7, da det er dette stykke, som omhandler fradrag.

Ad nr. 9 og 10

Det foreslås, at det præciseres i selve lovteksten, at det kun er de driftsmidler m.v., der anvendes i forbindelse med logiet, der ikke kan afskrives på, når der modtages skattefri godtgørelse eller foretages fradrag med den foreslåede lovisats.

Hvis en lønmodtager eksempelvis overnatter i egen campingvogn, vil der f.eks. ikke kunne foretages afskrivninger på campingvognen og inventaret i campingvognen. Derimod vil lønmodtageren stadig kunne afskrive på andre afskrivningsberettigede driftsmidler, der ikke anvendes i forbindelse med logiet.

Ad nr. 13

Det foreslås, at det præciseres, at der kan modtages skattefrie befordringsgodtgørelser efter § 31 for befordringen mellem uddannelses- eller kursussteder eller inden for samme uddannelses- eller kursussted.

Eksempel: Den uddannelsessøgende kører om morgenen til uddannelsesstedet, hvor den teoretiske del foregår (kørsel A). Efter frokost køres der til uddannelsesstedet, hvor den praktiske del foregår (kørsel B). Efter fyraften køres der hjem (kørsel C).

Hvis der er tale om en efteruddannelse, som varer mindre end 60 arbejdsdage, vil alle tre kørsler være erhvervmæssige efter ligningslovens § 9 B, da uddannelsesstederne vil være arbejdspladser. Der vil derfor kunne modtages skattefri befordringsgodtgørelse efter § 9 B.

Det foreslås, at det præciseres, at alle tre kørsler også er omfattet af den foreslåede § 31, stk. 5.

Det foreslås desuden, at hvis den uddannelsessøgende eller kursisten har modtaget befordringsgodtgørelse efter § 9 B for den samme befordring, medregnes udbetalt godtgørelse efter 1. og 2. pkt. til den skattepligtige indkomst. Den samme befordringsudgift skal ikke kunne dækkes skattefrit to gange.

Ad nr. 18

I lovforslagets § 5, stk. 4, gøres visse godtgørelser skattefrie med tilbagevirkende kraft til den 1. april 1999. Disse godtgørelser er bl.a. logi-

godtgørelser, diætgodtgørelser efter udløbet af de hidtidige tidsbegrænsninger på 3 og 6 måneder samt godtgørelser til visse erhversgrupper, som ikke tidligere har kunnet anvende rejsereglerne.

Efter almindelig skatteretlig praksis vil godtgørelserne ikke kunne udbetales, da endelig opgørelse og afregning af godtgørelser til dækning af udgifter skal ske senest ved udgangen af den følgende måned, jf. Told- og Skattestyrelsens vejledning til samtlige indeholdelsespligtige, Leksikon 1999, side 133.

Med ændringsforslaget sikres det, at arbejdsgiveren kan efterregulere og udbetale de omtalte godtgørelser til og med den 31. marts 2000. Dermed ved lønmodtageren på selvangivelsestidspunktet, om arbejdsgiveren har dækket udgifterne via en skattefri godtgørelse, eller om lønmodtageren kan foretage fradrag for udgiften. Hvis arbejdsgiveren udbetaler sådanne efterfølgende godtgørelser, foreslås det, at arbejdsgiveren særskilt skal indberette beløbets størrelse for den enkelte lønmodtager til den lokale told- og skateregion inden den 1. juni 2000.

Indberetningen foregår efter indberetningsbekendtgørelsens § 3.

Til nr. 3, 11, 14, 15 og 16

Administrative konsekvenser

Ændringsforslagene skønnes at medføre engangsudgifter for Told•Skat i 2000 på 0,6 mio. kr.

Provenumæssige konsekvenser

Ændringsforslagene reducerer bundfradraget i gratialer fra 11.200 kr. (2000) til 8.000 kr., og samtidig indføres et bundfradrag på 8.000 kr. i fratrædelsesgodtgørelser, hvor der i L 88 ikke var noget bundfradrag. Beløb over bundfradraget medregnes fuldt ud til personlig indkomst. Bundfradraget på 8.000 kr. reguleres ikke fremover.

Ændringsforslagene skønnes at medføre et provenutab på ca. 90 mio. kr. i forhold til lovforslag nr. L 88, hvoraf ca. 55 mio. kr. vedrører kommunerne. I 2000 bærer staten tabet for de kommuner, der har valgt ordningen med statsgaranteret udskrivningsgrundlag, for hvilke provenutabet skønnes at udgøre ca. 27 mio. kr. For de selvbudgetterende kommuner skønnes provenutabet i 2000 at udgøre ca. 27 mio. kr. De kommunaløkonomiske konsekvenser af forslaget skal i øvrigt ses i sammenhæng med regeringens aftaler med Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen fra den 11. juni 1999.

For finansåret 2000 skønnes ændringsforslaget at medføre et provenutab på 90 mio. kr.

I tabel 1 nedenfor er vist virkningen af ændringsforslagene for gratialer og fratrædelsesgodtgørelse. Med ændringsforslaget bliver beskatningen af gratialer og fratrædelsesgodtgørelse igen ens.

Tabel 1. Eksempler på virkning af lovforslag og ændringsforslag for gratialer og fratrædelsesgodtgørelser. År 2000.

	Gældende regler				Lovforslag og ændringsforslag			
	Mellem-skatteyder	Topskatteyder			Mellem-skatteyder	Topskatteyder		
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Gratiale/fratrædelsesgodtgørelse	30.000	30.000	100.000	250.000	30.000	30.000	100.000	250.000
Arb.m.bidrag m.v.	2.700	2.700	9.000	22.500	2.700	2.700	9.000	22.500
Personlig indkomst	13.685	13.685	67.830	183.855	19.300	19.300	83.000	219.500
Skat og bidrag	8.954	10.870	49.495	132.261	11.520	14.222	58.551	153.542
Ændring ifht. gældende regler	-	-	-	-	2.566	3.352	9.056	21.281
Ændring ifht. L 88: Gratialer	-	-	-	-	1.462	1.910	1.910	1.910
Fratrædelsesgodtgørelser	-	-	-	-	+3.656	+4.776	+4.776	+4.776

¹ betyder skattelettelse. Anm: Mellemskatten sætter ind ved 180.600 kr. og topskatten ved ca. 294.000 kr. (før arbejdsmarkedsbidrag og særlig pensionsopsparring). Bundfradraget efter arbejdsmarkedsbidrag og særlig pensionsopsparring er 11.200 kr. ved gældende regler i 2000. Skattesatser er for en gennemsnitskommune. I eksemplerne betyder ændringsforslaget for gratialer en skattestigning på mellem 1.500 kr. og 2.000 kr. målt i forhold til det oprindelige lovforslag. For fratrædelsesgodtgørelser er der i eksemplerne tale om en reduktion af skattestigningen på ca. 3.700 kr. og ca. 4.800 kr. målt i forhold til lovforslaget.

Ad nr. 3 og 11

Ændringsforslaget er en følge af et tilsagn, som regeringen har afgivet i forbindelse med finanslovsforhandlingerne for år 2000.

Ændringsforslaget betyder, at der gives bundfradrag på 8.000 kr. i såvel jubilæumsgratiale som fratrædelsesgodtgørelser. Beløb ud over bundfradraget beskattes fuldt ud som personlig indkomst. Bundfradraget reguleres ikke. Det præciseres endvidere, hvornår der foreligger ansættelse, og hvornår der er tale om en egentlig fratræden med henblik på at forebygge misbrug.

Efter ændringsforslaget reduceres således bundfradraget for jubilæumsgratiale fra 11.200 kr. (2000) til 8.000 kr., og der indføres et bundfradrag på 8.000 kr. i fratrædelsesgodtgørelser, hvor der i L 88 ikke var noget bundfradrag. Efter ændringsforslaget er der tale om en fælles bundgrænse, det vil sige, at hvis en arbejdstager et år modtager både et jubilæumsgratiale og en fratrædelsesgodtgørelse, sammenlægges beløbene.

Efter ændringsforslaget vil der fortsat kun være en bundgrænse for én begivenhed. Hvis der

således året efter sker en efterregulering af betalingen, vil denne efterbetaling fortsat kunne henføres til den oprindelige bundgrænse.

For at forebygge misbrug indeholder ændringsforslaget for fratrædelsesgodtgørelser en række opstramninger af de gældende regler.

For det første harmoniseres reglerne for, hvilken personkreds der kan modtage fratrædelsesgodtgørelser og jubilæumsgratiale. Det sker ved, at reglerne for udbetaling af en skattefri fratrædelsesgodtgørelse kun kommer til at omfatte personer, der anses for at stå i et tjenesteforhold til den udbetalende arbejdsgiver. Hidtil har det alene været en betingelse, at der var tale om lønnet beskæftigelse.

For det andet foreslås betingelserne for, at der kan udbetales en skattefri fratrædelsesgodtgørelse, strammet op således, at det er en betingelse for udbetalingen, at beskæftigelsen på virksomheden fuldstændig ophører. Det betyder, at en godtgørelse, der udbetales ved en delvis fratræden af en stilling, ikke vil opfylde kriterierne for skattefrihed. Desuden vil en godtgørelse, der ud-

betales i forlængelse af udløbet af en åremålsansættelse, ikke længere opfyldte kriterierne for skattefrihed, hvis den ansatte fortsætter i anden stilling i virksomheden. Godtgørelsesbeløb, der ydes personalet i forbindelse med lang tjeneste ved afhændelsen af en virksomhed, vil heller ikke opfylde kriterierne for skattefrihed.

For det tredje strammes reglerne op, således at der ikke kan udbetales en fratrædelsesgodtgørelse til en medarbejder, der aldrig er tiltrådt en stilling. Bliver en medarbejder således løst fra ansættelsen inden stillingens tiltrædelse, og udbetales der i den forbindelse en godtgørelse, er dette beløb efter ændringsforslaget ikke omfattet af de særlige skatteregler for fratrædelsesgodtgørelser, da der aldrig har foreligget et tjenesteforhold.

Det er efter ændringsforslaget fortsat en forudsætning for, at beløbet kan falde ind under begrebet fratrædelsesgodtgørelse, at godtgørelsesbeløbet udbetales i tidsmæssig tilknytning til fratrædelsen. Hvis beløbet udbetales efterfølgende, skal det fuldt ud medregnes til den skattepligtige indkomst. Dette er præciseret i lovforslaget. Betingelsen er i overensstemmelse med gældende praksis. Hvis en medarbejder efter ansættelsens ophør som følge af en retssag eller et forlig mellem arbejdsgiveren og arbejdstageren eller dennes faglige organisation får udbetalt et godtgørelsesbeløb, vil denne betingelse derfor fortsat være opfyldt.

Det er også en betingelse for udbetaling af godtgørelsesbeløb m.v., at medarbejderen er ansat hos arbejdsgiveren. For medarbejdere, der modtager en fratrædelsesgodtgørelse, forstås herved, at medarbejderen var ansat i virksomheden på tidspunktet for afskedigelsen/fratrædelsen.

De såkaldte afviklingsgodtgørelser er som hidtil også omfattet af bestemmelsen. En afviklingsgodtgørelse er en fratrædelsesgodtgørelse, som er betinget af, at den fratrædende forbliver i sin stilling, indtil arbejdsgiverens virksomhed er afviklet. En afviklingsgodtgørelse er omfattet af de foreslåede regler, uanset om erhvervelsen sker efter kollektiv eller individuel aftale. Det er dog en betingelse, at arbejdstageren ikke efterfølgende flytter med virksomheden.

De foreslåede regler gælder også, når arbejdstageren selv opsiges sin stilling til omgående fratræden eller med kortere varsel, end arbejdstageren ville have krav på. Efter ændringsforslaget

kan man fortsat i den situation, hvor den opsigende medarbejder har været ansat i virksomheden i mange år, udbetale en skattefri fratrædelsesgodtgørelse.

Hvis modtageren af en fratrædelsesgodtgørelse ikke oppebærer indkomst fra stillingen for tiden fra fratrædelse og indtil det tidspunkt, hvor den pågældende kunne være opsagt i henhold til ansættelseskontrakt m.v., skal efter ændringsforslaget en så stor del af godtgørelsen, der svarer til den løn, som den pågældende ville have fået i perioden frem til opsigelsesperiodens udløb, medregnes til den personlige indkomst. Dette beløb er ikke omfattet af ligningslovens § 7 U. Denne bestemmelse svarer til de nugældende regler. I de gældende regler er der dog en bestemmelse om, at indregningen maksimalt kan foretages for løn i en opsigelsesperiode på 1 år. Denne grænse er fjernet, da de foreslåede nye beskattingsregler med bundgrænse og fuld indregning i den personlige indkomst gør grænsen overflødig.

Ligningslovens § 16 I slettes som følge af, at fratrædelsesgodtgørelser indføres i den foreslåede § 7 U.

Ad nr. 14 og 15

Ændringerne er en følge af de foreslåede ændringer i nr. 3 og 11.

Ad nr. 16

Med ændringen sikres, at lovforslaget ikke får tilbagevirkende kraft for medarbejdere med bagudforskuet indkomstår, der har modtaget jubilæumsgratier i 1999.

Til nr. 7, 8 og 17

Provenubemærkninger

Forhøjelserne skønnes at medføre et årligt provenutab på ca. 25 mio. kr. i forhold til lovforslaget – heraf 15 mio. kr. for kommunerne. I finansåret 2000 skønnes ændringsforslaget at medføre et provenutab på ca. 5 mio. kr.

I 2000 bærer staten tabet for de kommuner, der har valgt ordningen med statsgaranteret udskrivningsgrundlag, for hvilke provenutabet skønnes at udgøre ca. 7 mio. kr. For de selvbudgetterende kommuner skønnes provenutabet i 2000 at udgøre ca. 8 mio. kr. De kommunaløkonomiske konsekvenser af forslaget skal i øvrigt ses i sammenhæng med regeringens aftaler med Kommu-

ernes Landsforening og Amdsrådsforeningen fra den 11. juni 1999.

Ad nr. 7

Den foreslåede standardgodtgørelsessats til dækning af udgifter til kost og småforbrugsvarer på 336 kr. pr. døgn (2000-beløb) foreslås forhøjet til 351 kr. pr. døgn (2000-beløb) som led i finanslovsaftalen mellem regeringen, Socialistisk Folkeparti, Centrum-Demokraterne og Enhedslisten.

Ad nr. 8

Den foreslåede standardgodtgørelsessats til dækning af logiudgifter på 100 kr. pr. døgn (2000-beløb) foreslås forhøjet til 150 kr. pr. døgn (2000-beløb) som led i finanslovsaftalen mellem regeringen, Socialistisk Folkeparti, Centrum-Demokraterne og Enhedslisten. Denne forhøjelse sker med virkning fra den 1. januar 2000.

Ad nr. 17

Logisatsen får virkning fra og med den 1. april 1999. Indtil den 31. december 1999 er satsen 97 kr. pr. døgn (1999-beløb). Fra og med den 1. januar 2000 er satsen 150 kr. pr. døgn (2000-beløb).

Til nr. 4

Det foreslås præciseret i lovtæksten, at det skattefrie grundbeløb, som fortsat skal reguleres efter personskatteovens § 20, i år 2000 skal være 11.200 kr.

Til nr. 12

En fratrædelsesgodtgørelse vil som engangsbeløb blive særlig hårdt beskattet med høj mar-

ginalskat, hvis godtgørelsen skal beskattes på samme måde som almindelig lønindkomst, der modtages fra arbejdsgiveren. Derfor foreslås det, at den skattefrie bundgrænse på 11.200 kr. (2000-tal) fortsat bevares i lighed med den i lovforslaget foreslåede beskatning af jubilæumsgratualer.

Samtidig foreslås det, at et eventuelt overskydende beløb op til 200.000 kr. fortsat medregnes med 85 pct. til den skattepligtige indkomst, og kun beløb over 200.000 kr. medregnes fuldt ud til den skattepligtige indkomst. Beløbene foreslås reguleret efter personskatteovens § 20. Der ved friholdes de svageste lønmodtagere for skærpselsen, og det sikres samtidig, at målsætningerne med godtgørelserne ikke udhules. Fratrædelsesgodtgørelserne skulle medvirke til at mildne overgangen efter mange års ansættelse i en virksomhed til et nyt ansættelsesforhold eller mildne overgangen fra erhvervsbeskæftiget til arbejdsløs. I forbindelse med en arbejdsgivers uberettigede afskedigelse af en arbejdstager skulle godtgørelsen udgøre en erstatning eller bod.

De såkaldte gyldne håndtryk udgør en begrænset del af fratrædelsesgodtgørelserne, jf. regeringens lovforslags tabel 3. De væsentligste fratrædelsesgodtgørelser er hjemlet i funktionærlovens § 2 a og 2 b, der henholdsvis vedrører godtgørelser ved fratræden efter 12, 15 og 18 års anciennitet i virksomheden, og udløser henholdsvis 1, 2 og 3 måneders ekstra løn ved fratræden, dog ikke ved pensionering og godtgørelser for urimelig opsigelse eller bortvisning. Det er således primært funktionærer og arbejdere, der afskediges på grund af graviditet, barselorlov, alder og andre usaglige afskedigelsesbegrundelser, der rammes af regeringens lovforslag.

Jens Peter Vernersen (S) nfm. Pernille Blach Hansen (S) Anna-Marie Hansen (S)

Erik Mortensen (S) Hugo Sørensen (S) Aage Frandsen (SF) Sonja Albrink (CD)

Morten Helveg Petersen (RV) Frank Aaen (EL) Kristian Jensen (V)

Mariann Fischer Boel (V) fmd. Svend Aage Jensby (V) Flemming Kofod-Svendsen (KRF)

Flemming Hansen (KF) Brian Mikkelsen (KF) Klaus Kjær (DF) Kim Behnke (FRI)